

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja taristuminister
määrus
algtekst-terviktekst
14.12.2020
07.07.2023
RT I, 11.12.2020, 10

Elektribusside transpordisektoris kasutuselevõtu toetamise tingimused ja kord

Vastu võetud 10.12.2020 nr 87

Määrus kehtestatakse [atmosfääriõhu kaitse seaduse](#) § 161 lõike 3 ja § 182¹ lõike 5 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Kohaldamisala

Määrusega kehtestatakse riigi eelarvestrateegia 2020–2023 lisa 5 kohase meetme „Kliimapoliitika eesmärkide täitmise nn pilootprojektideks“ (edaspidi *meede*) tegevuse elluviimiseks elektribusside transpordisektoris kasutuselevõtu toetuse (edaspidi *toetus*) andmise tingimused ja kord.

§ 2. Toetuse andmise eesmärk ja tulemus

Toetuse andmise eesmärk on süsinikdioksiidi emissiooni vähendamine Eesti transpordisektoris elektribusside kasutuselevõtu abil ning elektribusside tarbimis- ja laadimisandmete kogumine ja analüüsimine (edaspidi *andmeanalüüs*), et aidata kaasa elektritranspordi arengule.

§ 3. Riigiabi

(1) Elektribusside ostmiseks antav toetus on grupierandiga hõlmatud riigiabi Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78), muudetud komisjoni määrusega (EL) 2017/1084 (ELT L 156, 20.06.2017, lk 1–18) (edaspidi *üldise grupierandi määrus*) artikli 36 tähenduses. Abikõlblikud kulud määratakse kindlaks artikli 36 lõike 5 punkti b alusel.

(2) Laadimistaristu jaoks antav toetus on kohaliku taristu rajamiseks antav riigiabi üldise grupierandi määruse artikli 56 tähenduses, kui rajatav taristu ja selle kasutamine vastab nimetatud artiklis sätestatud tingimustele.

(3) Kui laadimistaristu jaoks antava toetuse suhtes ei ole kohaldatav üldise grupierandi määruse artikkel 56, võib selleks anda toetust vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8).

(4) Muude projekti kulude katmiseks võib anda toetust vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele (EL) nr 1407/2013 vähese tähtsusega abina.

(5) Üldise grupierandi määruse alusel toetuse andmisel kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud. Abi andmisel kohaldatakse kõiki üldise grupierandi määruse artiklis 1 sätestatud välistusi, sealhulgas ei anta abi raskustes olevale ettevõtjale ega ettevõtjale, kellele komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnustatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata otsus abi tagasimaksmiseks. Abil peab olema ergutav mõju vastavalt üldise grupierandi määruse artiklile 6.

(6) Vähese tähtsusega abi andmisel kohaldatakse määruses (EL) nr 1407/2013 ning konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud. Abi andmisel kohaldatakse kõiki nimetatud määruse artiklis 1 sätestatud välistusi. Ühe ettevõtja poolt kõigist allikatest saadav vähese tähtsusega abi ei tohi mis tahes kolme eelarveaasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 200 000 eurot. Üheks ettevõtjaks loetakse määruse (EL) nr 1407/2013 artikli 1 lõikes 2 määratletud ettevõtja. Vähese tähtsusega abi võib kumuleerida teiste abiliikidega määruse (EL) nr 1407/2013 artiklis 5 sätestatud tingimustel ja piirmäärades.

(7) Ebaseaduslik riigiabi nõutakse tagasi koos intressiga vastavalt Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) nr 794/2004, millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks (ELT L 140, 30.04.2004, lk 1–134), artiklile 9, sama määruse artikli 10 alusel liikmesriikidele teatavaks tehtud intressimäärade ja artiklis 11 nimetatud intressi kohaldamise meetodile. Toetuse andjal on õigus ebaseaduslik riigiabi tagasi nõuda kümne aasta jooksul taotluse rahuldamise otsusest arvates.

(8) Sihtasutus Keskonnainvesteeringute Keskus säilitab toetuse andmisega seotud dokumente kümme aastat lõppmakse tegemisest.

§ 4. Meetme elluviijad

(1) Toetuse andmist koordineerib Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (edaspidi *ministeerium*).

(2) Toetuse taotlusi menetleb, toetuse väljamakseid teeb ja projekti üle järelevalvet teostab Sihtasutus Keskonnainvesteeringute Keskus (edaspidi *KIK*).

§ 5. Terminid

Käesolevas määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) elektribuss – M3 kategooria I klassi sõiduk, mille lisaks juhiistmele on rohkem kui 22 istekohta ja mille täismass on üle viie tonni ning mis sõidab üksnes elektri jõul või kasutab üksnes heiteta jõuseadet, kui ta ei ole võrku ühendatud;
- 2) tavalaadimispunkt – elektribussi akude laadimise seade, mis võib võimaldada elektribussi akudest elektrienergia võrku tagasi andmist;
- 3) kiirlaadimispunkt – vähemalt 150 kilovattise võimsusega pantograaf või muud tüüpi laadija;
- 4) taastuvenergia – energia, mille allikas on vesi, tuul, päike, laine, tõus-mõõn, maasoojus, prügilagaas, heitvee puhastamisel eralduv gaas, biogaas või biomass;
- 5) avalik liinivedu – avaliku teenindamise lepingu alusel korraldatav sõitjatevedu;
- 6) projekt – käesoleva määruse nõuetele vastavate tegevuste kogum, mille kulud hüvitatakse osaliselt toetuse arvelt;
- 7) abikõlblikkuse periood – ajavahemik, millal projekti tegevused algavad ja lõppevad ning projekti tegevuste elluviimiseks abikõlblikud kulud tekivad;
- 8) abikõlblik kulu – projekti elluviimiseks vajalik ja mõistlik kulu, mis on tekkinud abikõlblikkuse perioodil;
- 9) andmeanalüüsi vahearuanne – määruse lisas 1 „Andmete kogumise ja analüüsi lähteülesanne“ (edaspidi *lisa 1*) esitatud lähteülesandele vastav ühe aasta pikkust perioodi kajastav dokument;
- 10) andmeanalüüsi lõpparuanne – lisas 1 esitatud lähteülesandele vastav viie aasta pikkust perioodi kajastav dokument.

2. peatükk

Toetuse andmise alused

§ 6. Nõuded projektile

Toetust antakse projektile, mille elluviimine panustab §-s 2 nimetatud eesmärkide saavutamisse ning mille raames täidetakse kõik järgnevad tingimused:

- 1) võetakse avaliku teenindamise lepingu alusel sõitjateveo korraldamisel kasutusele vähemalt kaheksa madalapõrandalist elektribussi;
- 2) projekti raames hangitud elektribusside keskmine läbisõit peab olema vähemalt 40 000 kilomeetrit aastas;
- 3) rajatakse punktis 1 nimetatud elektribusside kasutamiseks vajaminev elektribusside laadimistaristu, sealhulgas vähemalt kaks tavalaadimispunkti ning kaks kiirlaadimispunkti;
- 4) kogutakse punktis 1 nimetatud elektribusside kasutamisel infot, teostatakse andmeanalüüs võrdluses diisel- ja gaasibusside kasutamisega ja esitatakse selle kohta määruses sätestatud andmeanalüüsi aruanded KIK-ile;
- 5) kasutatakse punktis 1 nimetatud elektribussides ainult taastuvenergiat.

§ 7. Projekti abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse periood algab 2. augustil 2021. a ja lõpeb 31. detsembril 2023. a.

(2) Toetuse saaja taotluse alusel ja mõjuva põhjuse olemasolul, kuid tingimusel, et toetuse andmise oodatav tulemus ei vähene, võib KIK pikendada lõikes 1 nimetatud abikõlblikkuse perioodi kuni kuue kuu võrra.

(3) Abikõlblike kulude hulka võib arvata ainult neid kulusid, mis on tekkinud projekti abikõlblikkuse perioodil. Kulu on tekkinud, kui kulu aluseks olev töö on tehtud, kaup kätte saadud või teenus osutatud ja kulu tekkimine on tõendatav dokumendiga, muu hulgas arve, saatelehe, üleandmise-vastuvõtmise akti või sellesisulise kinnitusega. Kavandatavat tegevust ei või alustada ja sellega seotud siduvaid kohustusi võtta varem kui taotluse esitamise päevale järgneval päeval.

(4) Andmeanalüüs teostatakse ka väljaspool projekti abikõlblikkuse perioodi.

§ 8. Toetuse suurus ja osakaal

- (1) Toetuse suurus ühe projekti kohta on maksimaalselt 4 000 000 eurot.
- (2) Toetuse maksimaalne osakaal projekti abikõlblikest kuludest on 50 protsenti.
- (3) Üldise grupierandi määruse artikkel 56 alusel antava abi korral ei tohi toetuse summa ületada abikõlblike kulude ja investeringu tegevuskasumi vahet.

§ 9. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

- (1) Abikõlblikud kulud on:
 - 1) minimaalselt kaheksa elektribussi soetamiskulu koos varustusega avalikuks liiniveoks, ulatuses, mille võrra elektribussi maksumus ületab 200 000 eurot;
 - 2) punktis 1 nimetatud elektribusside laadimistaristu ostu, projekteerimis- ja ehitamiskulu;
 - 3) laadimistaristu liitumistasu elektri jaotusvõrguga liitumiseks;
 - 4) laadimistaristu ehitamise omanikujärelevalve teenus;
 - 5) andmeanalüüsi kulud.
- (2) Mitteabikõlblikud kulud on järgmised:
 - 1) elektribussi liisingulepingu sõlmimisega seotud kulud ja liisingulepingu alusel makstav intress;
 - 2) elektribussi kindlustamise kulu;
 - 3) liisingulepingu alusel vara ostukulu, kui leping ei sisalda liisinguvõtja kohustust osta vara lepingu lõppedes välja ja see ei lähe liisinguvõtja omandisse;
 - 4) amortisatsioonikulu;
 - 5) kulu, mis on riigi või Euroopa Liidu vahenditest või teistest välisvahenditest hüvitatud;
 - 6) muud projektiga mitte seotud ning projekti elluviimise seisukohast põhjendamatud või ebaolulised kulud;
 - 7) käibemaks ulatuses, milles toetuse saajal on õigus see tagasi saada;
 - 8) koolituskulud;
 - 9) õigusabi, kohtu ja riigihangete vaidlustuskomisjoniga seotud kulud;
 - 10) palgakulud;
 - 11) kasutatud elektribussi ostukulud;
 - 12) laadimistaristu kulud osas, millises need ei vasta üldise grupierandi määruse artikli 56 tingimustele või mille osas ei ole võimalik anda vähese tähtsusega abi.

3. peatükk

Taotlejale, partnerile ja taotlusele esitatavad nõuded

§ 10. Taotlejale ja partnerile esitatavad nõuded

- (1) Toetust võib taotleda pädev asutus ühistranspordi seaduse (edaspidi *ÜTS*) § 19 tähenduses ja vedaja *ÜTS* § 6 tähenduses, kellega on sõlmitud avaliku teenindamise leping *ÜTS* § 20 tähenduses, mis kehtib 2. augustist 2021. a arvates veel vähemalt viis aastat. Kui avaliku teenindamise leping kehtib vähem, peab taotlejal olema pädeva asutuse kinnitus uue lepingu sõlmimise kohta nimetatud perioodiks.
- (2) Taotleja võib projekti elluviimisesse kaasata partnerina Eestis registreeritud juriidilise isiku. Partner osaleb projektis toetatava tegevuse rakendamisel ja tal tekivad selle käigus kulud. Partner vastutab projekti elluviimise ning tulemuse säilimise ja sihipärase kasutamise eest solidaarselt toetuse saajaga, kui partner on saanud toetust abikõlblike kulude hüvituseks.
- (3) Taotlejale ja partnerile esitatavad nõuded on järgmised:
 - 1) taotlejal ja partneril peab puuduma Maksu- ja Tolliameti võlapäringust nähtuvalt avalikult kuvatav võlg või see on ajatatud;
 - 2) taotleja ega partneri majandustegevus ei ole lõppenud ega peatunud;
 - 3) taotleja ega partner ei ole varem sama kulu hüvitamiseks riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest raha saanud;
 - 4) taotleja ja partner on täitnud toetuse tagasimakse nõude juhul, kui mõni avaliku sektori toetuse andja on selle varasema toetuse korral esitanud;
 - 5) taotleja ega partneri suhtes ei ole algatatud likvideerimis- ega pankrotimenetlust ega tehtud pankrotiotsust;
 - 6) äriühingust taotleja ja partneri osakapital või aktsiakapital vastab äriseadustikus kehtestatud nõuetele;
 - 7) taotlejat, partnerit ega nende seaduslikku esindajat ei ole karistatud karistusseadustiku §-des 209, 210, 260¹, 372, 373, 379 või 384 sätestatud teo eest või nimetatud karistuste karistusandmed on karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud.

§ 11. Nõuded taotlusele

(1) Taotleja peab taotluse esitama Riigi Tugiteenuste Keskuse E-toetuse keskkonnas (edaspidi *E#toetuse keskkond*) taotlusvormil, millele on lisatud lõigetes 3 ja 4 nimetatud dokumendid.

(2) Nõuded taotlusele:

- 1) taotluse esitamisel lähtutakse E-toetuse keskkonnas oleva taotlusvormi andmeväljadest ja taotlusvormi kõik taotlejale kohalduvad andmeväljad peavad olema korrektselt täidetud;
- 2) taotluses esitatud andmed peavad olema täielikud ja õiged;
- 3) taotluses planeeritud tegevused peavad olema kooskõlas käesoleva määruse, Euroopa Liidu ja riigisiseste õigusaktidega.

(3) Taotluses peab välja tooma:

- 1) toetuse kasutamise ajakava (edaspidi *rahastamiskava*), mis peab olema realselt elluviidav ning mille kohaselt projekti tegevused planeeritakse lõpetada projekti abikõlblikkuse perioodil;
- 2) projekti kogueelarve kululiikide lõikes, eristades abikõlblikke ja mitteabikõlblikke kulusid ning omafinantseeringut;
- 3) projekti elluviimise raames soetatavate elektribusside arvu;
- 4) projekti elluviimise raames soetatavate laadimispunktide tüübi ja arvu;
- 5) projekti tulemuse, mis panustab § 2 nimetatud eesmärkide saavutamisse;
- 6) partneri kaasamisel partneri andmed ja partneri tehtavad toetatavad tegevused.

(4) Taotleja peab taotlusele lisama järgmised dokumendid:

- 1) elektribusside ning muude abikõlblike kulude kohta minimaalselt kaks võrreldavat hinnapakumist;
- 2) kehtiv avaliku teenindamise leping, mille alusel teostatakse liinivedu ja § 10 lõikes 1 sätestatud juhul pädeva asutuse kinnitus lepingu sõlmimise kohta nõutud perioodiks;
- 3) elektribussidega teenindatavate liinide ning rajatava laadimistaristu kirjeldus;
- 4) fossiilse süsinikdioksiidi kokkuhoiu arvutus KIK-i veebilehel avaldatud vormil võrreldes diisel- ja gaasibussidega aastal 2020 elektribussidega asendatavatel liinidel;
- 5) ülevaade projekti kõigist rahastamisallikatest;
- 6) omafinantseeringu tagamise kirjalik kinnitus;
- 7) partneri nõusolek projektis osalemise kohta;
- 8) volikiri, kui taotleja või partneri esindaja tegutseb volituse alusel;
- 9) elektribusside kasutamise andmete kogumise ja analüüsi kirjeldus vastavalt lisas 1 esitatud lähteülesandele;
- 10) kinnitus, et projekti kuludeks ei ole taotletud toetust muudest riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest;
- 11) paragrahvi 8 lõikes 3 nimetatud juhul asjakohased tegevuskasumi prognoosid ning toetuse summa arvutus.

4. peatükk Taotluse menetlemine

§ 12. Taotlusvoor

(1) Taotluste esitamiseks korraldatakse taotlusvoor. Taotlusvoor kestab vähemalt 90 kalendripäeva.

(2) Taotleja esitab §-s 11 sätestatud nõuetele vastava taotluse E-toetuse keskkonnas esindusõigusliku isiku poolt digitaalselt allkirjastatuna.

(3) Informatsioon taotlusvooru eelarve, avamise ning sulgemise aja kohta avaldatakse hiljemalt seitse kalendripäeva enne taotluste vastuvõtmise algust ühes üleriigilises päevalehes ja KIK-i veebilehel.

(4) E-toetuse keskkonna kaudu edastatud dokumendid loetakse taotlejale ja toetuse saajale kätte toimetatuks.

§ 13. Taotluse menetlemine

(1) Taotluseid menetleb KIK.

(2) Taotluste menetlemine koosneb järgmistest tegevustest:

- 1) taotluse registreerimine;
- 2) taotleja, partneri ja taotluse nõuetele vastavuse kontrollimine;
- 3) taotluste hindamine;
- 4) taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse tegemine.

(3) KIK võib taotluse menetlemise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja lisainformatsiooni taotluses esitatud andmete kohta või taotluse muutmist, kui ta leiab, et taotlus ei ole piisavalt selge, näidates ühtlasi, millised asjaolud vajavad selgitamist või muutmist või mille kohta tuleb esitada täiendavaid dokumente.

(4) Kui taotluses avastatakse puudusi, teatatakse sellest viivitamatult taotlejale, näidates ära, millised puudused tuleb kõrvaldada. KIK teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata ja taotlejat täiendavalt ära kuulamata, kui taotleja ei ole tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud.

(5) KIK annab lõigetes 3 ja 4 nimetatud taotluse täienduste ja muudatuste esitamiseks või puuduse kõrvaldamiseks taotlejale kuni 10-tööpäevase tähtaja.

(6) Taotleja teavitab KIK-i viivitamata taotluses esitatud andmete muutumisest või asjaoludest, mis võivad mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist.

(7) Taotleja, partneri ja taotluse nõuetele vastavuse korral esitab KIK taotlused hindamiskomisjonile hindamiseks 15 kalendripäeva jooksul taotlusvooru sulgemisest arvates.

§ 14. Taotleja, partneri ja taotluse nõuetele vastavuse kontroll

(1) Taotleja, partneri ja taotluse nõuetele vastavust kontrollib KIK.

(2) Taotleja ja partner tunnistatakse nõuetele vastavaks, kui nad vastavad §-s 10 sätestatud nõuetele.

(3) Taotlus tunnistatakse nõuetele vastavaks, kui:

- 1) taotlus on esitatud käesolevas määruses sätestatud korras ja see vastab §-s 11 sätestatud nõuetele;
- 2) toetust taotletakse käesolevas määruses sätestatud korras ja toetatavale tegevustele ning see vastab §-s 2 nimetatud eesmärkidele;
- 3) taotletud toetuse suurus ja osakaal ei ületa §-s 8 sätestatud.

(4) Taotlus jäetakse rahuldamata, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) taotluses on esitatud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või taotleja mõjutab õigusvastasel viisil taotluse menetlemist;
- 2) taotleja ei ole määratud tähtaja jooksul kõrvaldanud taotluses esinevaid puudusi;
- 3) taotlus, taotleja või partner ei vasta vähemalt ühele käesolevas määruses esitatud nõudele.

§ 15. Hindamiskomisjoni moodustamine

(1) Nõuetele vastavate taotluste hindamiseks moodustab KIK hindamiskomisjoni, mille koosseisu kuuluvad vähemalt kolm ministeeriumi ja üks KIK-i ekspert. KIK võib ministeeriumi nõusolekul kaasata täiendavalt eksperte.

(2) KIK esitab hindamiskomisjoni koosseisu ministeeriumile kooskõlastamiseks hiljemalt 14 päeva enne taotlusvooru sulgemist.

§ 16. Taotluste hindamiskriteeriumid ja -metoodika

(1) Nõuetele vastavaks tunnistatud taotlusi hindab hindamiskomisjon lõikes 2 sätestatud hindamiskriteeriumite alusel vastavalt lisas 2 „Hindamismetoodika“ kirjeldatud metoodikale.

(2) Taotluste hindamiskriteeriumid on:

- 1) projekti tulemusel aastas kokkuhoitava fossiilse päritoluga süsinikdioksiidi ekvivalendi hulk tonnides;
- 2) projekti tulemusel elektribussidega läbitud liinikilomeetrite arv aastas;
- 3) andmete kogumise ja analüüsi sisukirjeldus ja kvaliteet;
- 4) projekti elluviimise raames soetatavate elektribusside arv;
- 5) projekti elluviimise raames soetatavate laadimispunktide arv;
- 6) elektrivõrku elektrenergia tagasi andmise võimekus elektribusside akudest.

(3) Taotlustele hindamiskriteeriumite alusel omistatud punktide liitmisel moodustub taotluse koondhinne, mille alusel tekib taotluste pingerida.

§ 17. Taotluse rahuldamine

(1) Hindamiskomisjon teeb KIK-ile ettepaneku taotluste rahuldamiseks vastavalt § 16 toodud hindamiskriteeriumite rakendamisel välja kujunenud pingereale ja taotluste rahastamise eelarve vahenditele.

(2) Taotlused rahuldatakse pingerea alusel taotluste rahastamise eelarve ammendumiseni.

(3) Juhul, kui hindamise tulemusena saavad taotlused võrdse koondhinde, rahuldatakse esmalt taotlus, mis sai kõrgema hinde § 16 lõike 2 punktis 1 sätestatud hindamiskriteeriumis.

(4) Kui taotluste rahastamise eelarve ammendumise tõttu pole pingerea järgmist taotlust võimalik rahuldada täies ulatuses, teeb KIK lähtudes taotluste rahastamise eelarve jäägist taotlejale ettepaneku omafinantseeringu suurendamiseks selliselt, et taotluses toodud § 11 lõike 3 punktides 1 ja 3–6 nimetatud asjaolud ei muutu. Kui taotleja ei ole KIK-i määratud tähtpäevaks esitanud nõusolekut omafinantseeringut suurendamise kohta, teeb KIK vastava ettepaneku taotluste pingereas järgmisel kohal olevale taotlejale.

- (5) Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse vähemalt:
- 1) projekti nimetus;
 - 2) toetuse summa ja rahastamiskava ning projekti abikõlblikkuse periood;
 - 3) toetuse saaja ja partneri nimi, õigused ja kohustused;
 - 4) elektribusside ja laadimistaristu sihtotstarbelise kasutamise ja säilitamise tingimused ja kord;
 - 5) toetuse kasutamise üle tehtava järelevalve tingimused ja kord;
 - 6) toetuse andmise ja kasutamisega seotud teabe ja aruannete, sealhulgas andmeanalüüsi vahearuaude ja lõpparuande esitamise tähtajad ja kord;
 - 7) paragrahvi 23 lõikes 7 sätestatud elektrienergia päritolutunnistustest koopiade esitamise aeg;
 - 8) toetuse väljamaksmise tingimused ja kord;
 - 9) teave riigiabi kohta;
 - 10) toetuse tagasinõudmise ja tagasimaksmisega seotud tingimused ja kord;
 - 11) otsuse muutmise tingimused;
 - 12) muud tingimused, mis on vajalikud projekti edukaks elluviimiseks.

(6) KIK toimetab taotluse rahuldamise otsuse toetuse saajale kätte viivitamata pärast otsuse tegemist E-toetuse keskkonna vahendusel.

(7) KIK kannab toetuse pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse.

§ 18. Taotluste rahuldamata jätmise otsus

(1) KIK teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse, kui § 16 kohaselt läbiviidud hindamise põhjal jääb taotlus väljapoole taotluste rahastamise eelarve mahtu ja taotleja ei ole nõustunud KIK-i määratud tähtajaks § 17 lõikes 4 nimetatud omafinantseeringu suurendamise ettepanekuga.

(2) KIK toimetab taotluse rahuldamata jätmise otsuse toetuse taotlejale kätte viivitamata pärast otsuse tegemist E-toetuse keskkonna vahendusel.

5. peatükk

Toetuse kasutamine ja maksmine

§ 19. Projekti hangete läbiviimine

(1) Toetusest hüvitatakse kulud, mis on tehtud riigihangete seadust järgides. Toetuse saaja, kes ei ole hankija riigihangete seaduse tähenduses, järgib riigihangete seaduse § 3 kohaseid põhimõtteid kulude tegemisel.

(2) Projektiga seotud hankeid ei või välja kuulutada enne 2. augustit 2021. a. Hanked tuleb välja kuulutada hiljemalt kuue kuu jooksul abikõlblikkuse perioodi algusest arvates.

(3) Kui hanke eeldatav maksumus on 100 000 eurot käibemaksuta või enam, esitab toetuse saaja enne hanke väljakuulutamist hankedokumentide kavandi ja hankelepingu projekti KIK-ile teadmiseks.

(4) Kui hanke eeldatav maksumus on 30 000 eurot käibemaksuta või enam, viib toetuse saaja hanked läbi elektrooniliselt riigihangete registris.

(5) Kui hanke eeldatav maksumus on väiksem eelmises lõikes sätestatust, viib toetuse saaja hanke läbi oma hankekorra kohaselt või selle puudumisel, võtab konkurentsi ärakasutamiseks kirjalikult kolm võrreldavat hinnapakumist ning esitab KIK-ile hanke korraldamist tõendavad dokumendid.

(6) Toetuse saaja esitab KIK-ile pärast hankelepingu sõlmimist hankelepingu, kui see ei ole kättesaadav riigihangete registris.

(7) KIK nõustab vajadusel toetuse saajat hangete läbiviimisel.

(8) Toetuse saaja esitab enne hankelepingu muutmist KIK-ile ülevaatamiseks muudatuse kavandi.

(9) Toetuse saaja lisab riigihangete registris KIK-i töötaja hanke juurde kui „vaatleja“.

§ 20. Toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamine

(1) Toetuse saaja esitab KIK-ile projekti elluviimise kohta vahearuaanded ja lõpparuande ning andmeanalüüsi vahearuaanded ja lõpparuande taotluse rahuldamise otsuses märgitud tähtaegadel.

(2) Lõikes 1 nimetatud projekti vahearuaannete ja lõpparuande vormid kehtestab KIK ja avalikustab need E-toetuse keskkonnas.

(3) Andmeanalüüsi vahe- ja lõpparuannete vormi ja ülesehituse kehtestamisel lähtub KIK lisast 1.

(4) Toetuse saaja esitab projekti vahe- ja lõpparuanded ning andmeanalüüsi vahe- ja lõpparuanded KIK-ile E-toetuse keskkonna kaudu. Andmeanalüüsi aruanded võib esitada KIK-ile ka e-postiga.

(5) Projekti vahearauanded esitab toetuse saaja KIK-ile iga-aastaselt 31. detsembri seisuga hiljemalt aruandluseperioodile järgneva aasta 15. jaanuaril abikõlblikkuse perioodi jooksul.

(6) Andmeanalüüsi vahearauanded esitab toetuse saaja KIK-ile iga-aastaselt 31. detsembri seisuga viie aasta jooksul alates lõppmakse tegemise aastast hiljemalt aruandluseperioodile järgneva aasta 15. jaanuaril. Koos viimase vahearauandega esitab toetuse saaja andmeanalüüsi lõpparuande. KIK võib põhjendatud juhul aruande esitamise tähtaega pikendada.

(7) Projekti vahearauannetes kajastatakse andmed projekti elluviimise kohta ja hinnang tegevuste elluviimise tulemustele vastavalt taotluses esitatule.

(8) Toetuse saaja esitab projekti lõpparuande pärast elektribusside soetamist, laadimistaristu valmimist ja andmeanalüüsi meetodika väljatöötamist. Projekti lõpparuanne esitatakse hiljemalt ühe kuu jooksul pärast projekti tegevuste lõppu.

(9) Projekti lõpparuandes kajastatakse vähemalt järgmine informatsioon:

- 1) projekti nimi, projekti number, toetuse saaja nimi;
- 2) projekti tegevuste elluviimise tulemused;
- 3) andmed projekti elluviimisel läbiviidud hangete ja teostatud tööde kohta;
- 4) andmed projektile tehtud toetuse maksete kohta;
- 5) toetuse saaja hinnang projekti tulemuslikkusele ja elluviimisele;
- 6) vajadusel pädeva asutuse antud kasutusloa andmed;
- 7) toetuse saaja kinnitus andmete õigsuse kohta ja aruande esitamise kuupäev.

(10) KIK kinnitab projekti ja andmeanalüüsi vahe- ja lõpparuande või saadab selle taotlejale täiendamiseks 30 tööpäeva jooksul selle esitamisest.

§ 21. Toetuse maksmise kord

(1) Toetus makstakse tasutud kuludokumendi ja maksetaotluse alusel toetuse saajale või partnerile 30 päeva jooksul maksetaotluse esitamisest.

(2) Toetus makstakse otse tarnijale või töövõtjale, kui toetuse saaja on maksetaotluses nii avaldanud ja ta on saanud arve väljastajalt kinnituse, et ta on sellest teadlik. KIK-i õigus teha makse otse tarnijale või töövõtjale ei tähenda toetuse saaja kohustuste üleminekut KIK-ile ega seda, et toetuse saaja on toetuse väljamaksmisnõude loovutanud tarnijale või töövõtjale. Kulu maksmise nõue loetakse toetuse saaja või partneri poolt täidetuks, kui KIK on makse teinud.

(3) Liisingu kasutamise korral makstakse toetus liisinguandjale pärast liisingu esmase sissemakse tasumist toetuse saaja poolt liisinguandja kontole. Esmase sissemakse suurus peab olema vähemalt viis protsenti liisingulepingu summast.

(4) Andmeanalüüsi kulud võib maksta põhjendatud eelarve alusel koos projekti lõppmaksega.

(5) Maksetaotlused tuleb esitada KIK-ile abikõlblikkuse perioodil rahastamiskava kohaselt.

(6) Maksetaotlus esitatakse E-toetuse keskkonna vahendusel ja sellele lisatakse järgmised dokumendid:

- 1) hankeleping, kui see ei ole KIK-ile teatavaks tehtud;
- 2) hankelepingu muudatused, lepingukohase reservi kasutamist õigustav dokument, olemasolul õiguskaitsevahendite kasutamise teavitused;
- 3) arve või muu raamatupidamisdokument;
- 4) asjade, teenuste või ehitustööde üleandmist ja vastuvõtmist tõendava dokumendi koopia;
- 5) kulu tasumist tõendav dokument;
- 6) raamatupidamises projekti kulude kajastamist tõendav dokument.

(7) KIK kontrollib maksetaotluse ja sellele lisatud dokumentide nõuetele vastavust. Puuduste korral määrab KIK toetuse saajale tähtaja nende kõrvaldamiseks. Lõikes 1 sätestatud väljamakse tegemise aeg pikeneb aja võrra, mis kulub toetuse saajal puuduste kõrvaldamiseks.

(8) Kui toetuse saaja ei esita maksetaotlust rahastamiskava kohaselt, keeldub KIK maksetaotluse rahuldamisest, kui projekti elluviimine abikõlblikkuse perioodil on muutunud ebatõenäoliseks.

(9) Kui maksetaotluse menetlemise käigus tuvastatakse mõni § 24 lõikes 4 nimetatud asjaolu, siis peatatakse maksetaotluse menetlemine.

§ 22. Toetuse saaja õigused

Toetuse saajal on õigus saada KIKilt informatsiooni ja nõuandeid, mis on seotud õigusaktides sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustustega.

§ 23. Toetuse saaja kohustused

(1) Toetuse saaja tagab projekti tegevuste elluviimise taotluses ja taotluse rahuldamise otsuses ning käesolevas määruses toodud tingimuste ja rahastamiskava kohaselt.

(2) Elektribussid ja laadimistaristu peavad olema kasutuses avalikus liiniveos vähemalt viis aastat projekti lõppmakse tegemise hetkest arvates.

(3) Toetuse saaja kohustub viivitamata vastama KIK-i küsimustele toetuse saaja, toetuse kasutamise, soetatud vara ja selle kasutamise kohta.

(4) Toetuse saaja peab säilitama ja võimaldama KIK-i või ministeeriumi nimetatud isikutel enne projekti elluviimist, selle elluviimise ajal ning kümne aasta jooksul pärast projektile lõppmakse tegemist tutvuda toetuse saaja valduses olevate dokumentidega, sealhulgas toetuse saaja raamatupidamis- ja finantsdokumentidega, millel on KIK-i või ministeeriumi hinnangul tähtsust toetuse nõuetekohase kasutamise hindamisel.

(5) Toetuse saaja peab andma KIK-i või ministeeriumi nimetatud audiitori, kontrollija või järelevalveametniku kasutusse andmed ja dokumendid kümne tööpäeva jooksul, arvates sellekohase nõude saamisest.

(6) Toetuse saaja peab teavitama viivitamata KIK-i projekti elluviimise ajal kõigist asjaoludest, mis võivad mõjutada projekti toetuse abil soetatud vara säilimist ja kasutamist või toetuse saaja võimet täita taotluses ja määruses nimetatud eesmärgi või toetuse saaja kohustusi.

(7) Toetuse saaja kasutab toetuse abil soetatud elektribussides ainult taastuvenergiat ja esitab seda tõendavad päritolutunnistuste elektroonilises registris toetuse saaja kasuks kustutatud päritolutunnistused, toetuse saaja elektritarbimise lepingu ja tarbimisandmete info või toetuse saaja taastuvenergia tootmiseadme tootmise ja tarbimise andmed KIK-ile vähemalt üks kord aastas koos andmeanalüüsi vahearuanetega.

(8) Toetuse saaja esitab projekti ja andmeanalüüsi vahe- ja lõpparuandeid vastavalt §-le 20.

(9) Kui toetuse saaja kasutab elektribusside soetamise finantseerimiseks liisingut, siis ei tohi kokkulepitud liisingu summa olla suurem kui elektribussi soetamise maksumus, millest on maha arvatud toetuse summa ja esmane sissemakse.

(10) Toetuse saajal ei ole lubatud toetuse abil soetatud vara müüa liisinguandjale eesmärgiga vara liisingusse võtta enne viie aasta möödumist projektile lõppmakse tegemisest.

6. peatükk

Toetuse tagasinõudmine

§ 24. Taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja toetuse tagasinõudmine

(1) Taotluse rahuldamise otsust võib muuta toetuse saaja avalduse alusel või KIK-i algatusel, kui sellega ei kaasne projekti tulemuste saavutamata jäämine.

(2) Kui toetuse saaja ei täida käesolevast määrusest ja taotluse rahuldamise otsusest tulenevaid kohustusi, on KIK-il õigus toetus osaliselt või täielikult tagasi nõuda atmosfääriõhu kaitse seaduse § 182¹ kohaselt.

(3) Kui toetuse saaja ei vii projekti ellu rahastamiskava kohaselt, on KIKil õigus taotluse rahuldamise otsus kehtetuks tunnistada ja väljamakstud toetus tagasi nõuda.

(4) KIK võib teha lõikes 2 nimetatud taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja toetuse osaliselt või täielikult tagasinõudmise otsuse sõltuvalt rikkumise raskusest, kui:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud;
- 2) toetuse saaja on jätnud osaliselt või täielikult täitmata kohustuse või nõude ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust;
- 3) toetuse saaja ei täida taotluse rahuldamise otsuses või käesolevas määruses sätestatud või ei kasuta toetust ettenähtud tingimustel;
- 4) ilmneb, et projekti eesmärkide saavutamine ei ole võimalik või projekti tegevuste tähtaegu ei ole järgitud;
- 5) toetuse saaja avaldust taotluse rahuldamise otsuse muutmise kohta ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata;
- 6) toetuse saaja esitab avalduse toetusest loobumise kohta;
- 7) soetatud elektribussid ei ole läbinud kõikide toetuse arvelt soetatud elektribusside keskmisena vähemalt 40 000 kilomeetrit aastas ja seda viie aasta jooksul;
- 8) toetuse saaja on toetuse kasutamise kohta esitanud ebaõigeid andmeid.

(5) Kui toetuse saaja ei esita projekti ja andmeanalüüsi vahearandeid ja lõpparuannet taotluse rahuldamise otsuses määratud korras võib KIK taotluse rahuldamise otsuses märgitud toetuse summa kuni 10 protsendi ulatuses tagasi nõuda.

(6) Kui toetuse saaja ei täida § 23 lõikes 2 nimetatud kohustust, siis nõuab KIK toetuse proportsionaalselt tagasi.

(7) Riigihangete seaduse rikkumise korral, millega võis kaasneda mõju hankelepingu maksumusele, olenevalt rikkumise raskusest ja võimalikust mõjust hankelepingu hinnale nõutakse toetus tagasi rikkumisega hõlmatud hankelepingu maksumuse toetuse arvelt hüvitatud osast. Toetus nõutakse 100 protsenti tagasi, kui hankemenetluse korraldamisel esines huvide konflikt.

(8) Toetuse tagasinõudmise korral tunnistatakse vastavas ulatuses taotluse rahuldamise otsus kehtetuks. Toetuse kogu ulatuses tagasinõudmise korral taotluse rahuldamise otsus tühistatakse.

(9) Tagasinõutud toetus tuleb tagasi maksta 60 päeva jooksul. Tähtjaks tagastamata summale kohaldatakse atmosfääriõhu kaitse seaduse § 182¹ lõikes 4 sätestatud viivist. Toetuse tagasinõudmise otsus kuulub sundtäitmisele.

Taavi Aas
Majandus- ja taristuminister

Ando Leppiman
Kantsler

[Lisa 1](#) Andmete kogumise ja analüüsi lähteülesanne

[Lisa 2](#) Hindamismetoodika